

Nr 130.

Av herr **Bergqvist m. fl.**, *angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning rörande åtgärder till avhjälpande av läkarebristen i de norrländska länen.*

I tidningspressen har på senare tiden skrivits mycket om de otillfredsställande hygieniska förhållanden, som råda i vissa delar av Norrland och särskilt i Norrbottens län. Svenska Röda Korset har redan tidigare haft sin uppmärksamhet riktad på denna sak och är nu betänkt på att vidtaga åtgärder för avhjälpande av de mest skriande bristerna i avseende på utrustning för sjukvård i de vidsträckta obygderna i nordligaste Sverige.

Emellertid är det icke blott i fråga om de allmänna hygieniska anordningarna och de nödiga hjälpmedlen för att kunna bereda de sjuka en nöjaktig vård, som mycket ännu brister, trots landstingens och kommunernas uppoffringar för sjukvårdsväsendet, utan vad ännu värre är, det råder en betänklig brist på läkare i de nordligare delarna av vårt land. Många provinsialläkaredistrikt ha under årtal stått obesatta på grund därav, att inga sökande anmält sig till de lediga läkaretjänsterna. För närvarande äro följande tjänster vakanta till följd av läkarebristen, nämligen:

i Norrbottens län: ordinarie provinsialläkartjänsterna i Över-Torneå, Neder-Luleå, Älvsbyn, Arvidsjaur och Arjeplog samt extra provinsialläkartjänsten i Edefors; *i Västerbottens län:* ordinarie provinsialläkartjänsterna i Bjurholm, Jörn, Sorsele, Stensele, Tärna, Malåträsk och Dorotea samt extra provinsialläkartjänsten i Nysätra; *i Jämtlands län:* ordinarie provinsialläkartjänsterna i Gäddede, Föllinge och Hammerdal samt extra provinsialläkartjänsten i Rätan. Sammanlagt stå alltså i dessa tre län 15 ordinarie och 3 extra provinsialläkartjänster obesatta.

Då de flesta av de distrikt, i vilka läkare sålunda saknas, äro mycket vidsträckta och ligga avlägset från järnvägskommunikationer, är uppenbart, att det vid inträffande sjukdomsfall är synnerligen bekymmersamt och att befolkningen måste känna denna brist såsom en mycken allvarsam sak. Det synes vara oundvikligt, att någonting göres och det snart för att råda bot för den sålunda rådande läkarenöden.

Flera utvägar skulle kunna tänkas och ha även både offentligt och enskilt framhållits för att avhjälpa bristen. Sålunda har ifrågasatts, att riksdagen borde anslå stipendier för utbildande av läkare, vilka förbunde sig att viss tid tjänstgöra i de norrländska obygdskommunerna. Vidare har pekats på möjligheten att tillerkänna dubbla eller till och med tredubbla tjänstår åt läkare, som tjänstgjorde i dylika distrikt. En annan utväg vore att väsentligt höja löneförmånerna i de avlägsnare och besvärligare Norrlandsdistrikten. Detta torde vara den enda fullt effektiva åtgärden. Vid den senaste löneordningen för provinsialläkare fastställdes visserligen ortstillägg för sådana distrikt, men dessa tilltogos icke nog höga för att verka lockande. Enär i de glestbebodda och fattiga skogs- och fjällbygderna läkarna icke kunna beräkna några nämnvärda inkomster genom praktik, är nödvändigt att löneförmånerna sättas ganska högt. I annat fall torde ingen förbättring i nuvarande förhållanden kunna förväntas.

Även bostadsfrågan har sin stora betydelse. Ett synnerligen viktigt villkor för att en läkare skall vilja slå sig ner i en avlägsen obydgd är, att han erhåller en tidsenlig och varm bostad, där han kan trivas och känna sig hemma.

Det är oförnekligt, att ett trängande behov föreligger av att någonting snart göres för att avhjälpa den här berörda läkarebristen. Emellertid torde riksdagen icke vara beredd att vidtaga några bestämda åtgärder, innan frågan underkastats en närmare utredning och ett noggrannare överbäggande rörande de mått och steg, som må vara de lämpligaste för att avhjälpa missförhållandet.

Den närmaste åtgärden från riksdagens sida i denna fråga torde sålunda böra bli att hos Kungl. Maj:t begära utredning i ärendet. Det är ock i sådant syfte frågan nu motionsvis bragts på tal. Den ifrågasatta utredningen torde lämpligast kunna verkställas genom den s. k. provinssiällakardistriktskommittén.

Med stöd av vad sålunda anförts få vi alltså hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning rörande de åtgärder, som

böra vidtagas för avhjälpande av den inom de norr-
ländska länen rådande läkarebristen.

Stockholm den 22 januari 1920.

O. Bergqvist.

Johan Olofsson.

D. Hansén.

Bernhard Rutqvist.

N. J. F. Almkvist.

1972. Upplysningar om verksamheten under åren 1970-1971. (Sida 1-2)

Stockholm den 20 januari 1972.

Med vänlig hälsning,
M. Westberg

M. A. A. Andersson